

Marit Silje Årnes Husabø

Emne: VS: Kommuneøkonomiproposisjonen - kulturminneoppråde
Vedlegg: 20190521104711.pdf

Fra: Jenny Ellaug Følling <jenny.folling@sfj.no>

Sendt: fredag 24. mai 2019 10:25

Til: karin.andersen@stortinget.no; Greni Heidi <heidi.greni@stortinget.no>;
torhild.brandsdal@vennesla.kommune.no

Kopi: Tore Eriksen <Tore.Eriksen@sfj.no>; Rune Haugsdal <Rune.Haugsdal@hfk.no>; Eva Moberg <Eva.Moberg@sfj.no>; Jan Heggheim <Jan.Heggheim@sfj.no>

Emne: Kommuneøkonomiproposisjonen - kulturminneoppråde

Hei.

Takk for sist!

Ei sak som vi ikkje var merksame på då vi var i komiteen var overføring av oppgåver på kulturminneområdet. Fylkeskommunane skal overta ansvaret 01.01.2020. Riksantikvaren har berekna at han brukar vel **20 årsverk** på oppgåvene som skal overførast.

- I kommuneøkonomiproposisjonen er det lagt til grunn overføring av ressursar på kulturminneområdet tilsvarande **2 årsverk i 2020**. Dette skal fordelast på 11 fylke.
- Vestland fylke vil då få finansiering på **0,18 årsverk** i 2020. Dette er heilt uakseptabelt.
- Det tenkt ei opptrapping i 2021 og 2022. Det er tenkt overført ressursar tilsvarande **10 årsverk i 2022**. Fordelt på 11 fylke er dette likevel ikkje meir enn 0,9 årsverk per fylke. Det er knapt halvparten av dei ressursane riksantikvaren brukar på oppgåvene.

Vi får definitivt ikkje nok til å dekke dei nye oppgåvene vi får ansvar for. Håpar de kan ta tak i dette.

Med helsing

Jenny Følling

fylkesordførar

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Askedalen 2, 6863 Leikanger

www.sfj.no | jenny.folling@sfj.no

tlf: +47 57638084 | mob: +47 47905990

kommunene. Det er i 2019 bevilget 3,2 mill. kroner til ordningen. Målet med ordningen er å bidra til at kommunene selv etablerer en struktur for tverrfaglig samhandling som er tilpasset lokale forhold og tjenester. Tilskuddsmidlene til tverrfaglig innsats på rusfeltet vil bli overført til rammetilskuddet til fylkeskommunene i statsbudsjettet for 2020. Fylkeskommunene kan således bidra til tverrfaglig samhandling på rusfeltet dersom de ser behov for det.

7.1.4 Klima- og miljødepartementet

Friluftsliv og Skjærgårdstjenesten

Fylkesmannens ansvar og rolle innenfor friluftsliv skal overføres til fylkeskommunene fra 1. januar 2020. Fylkeskommunene får da et mer helhetlig ansvar for friluftsliv.

Dette innebærer at alle fylkesmannens oppgaver knyttet til Skjærgårdstjenesten og statlig sikrede friluftslivsområder vil bli overført til fylkeskommunene fra 1. januar 2020. I tillegg vil deler av Miljødirektoratets forvaltningsansvar for de statlig sikrede friluftslivsområdene bli overført til fylkeskommunene fra samme dato. Fylkesmannen skal fortsatt ha innsigelsesmyndighet knyttet til friluftsinnteresser.

Miljødirektoratet startet i 2018 opplæringen av fylkeskommunene i de nye oppgavene, og har videreført og forsterket dette arbeidet i 2019. Fra 2020 vil Miljødirektoratet i en overgangsperiode sette av ressurser til opplæring og informasjon til fylkeskommunene for de nye oppgavene på friluftslivsområdet. Det forutsettes også at fylkesmennene bistår fylkeskommunene i en overgangsfasen.

Klima- og miljødepartementet har sendt på høring forslag til forskrift som vil regulere de konkrete oppgavene fylkeskommunene skal ha på friluftslivsområdet. Det tas sikte på at denne trer i kraft 1. januar 2020. Oppgaveoverføringen krever også tilpasninger i forskrift av 25. november 2014 om tilskudd til tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder.

De ressursene som Miljødirektoratet og fylkesmennene har brukt på oppgavene som skal overføres til fylkeskommunene er beregnet til samlet å utgjøre omtrent 2,7 årsverk. Midler til oppgaver på friluftslivsområdet vil bli overført til rammetilskuddet til fylkeskommunene. Den nye ansvarsfordelingen vil bli omtalt i statsbudsjettet for 2020.

Kulturminneområdet

Stortinget har sluttet seg til at flere førstelinjeoppgaver på kulturminneområdet skal overføres fra

Riksantikvaren til fylkeskommunen, som regional kulturminnemyndighet. Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven overfører oppgaver og myndighet til fylkeskommunene. Dette gjelder forvaltningen av de fleste automatisk fredete kulturminnene, herunder fire middelalderbyer, forvaltningen av fredete fartøyer, fartøyer med status som «vernet fartøy», de fleste forskriftsfredete eiendommene i statlig eie og 15 tekniske og industrielle fredete anlegg. Videre gjelder overføringen oppgaver knyttet til brannsikring av tette trehusmiljøer, forvaltningen av middelalderruiner og profane (ikke kirkelige) middelalderbygninger.

Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven ble vedtatt av Kongen i statsråd 15.2.2019. Forskriften fordeler myndighet mellom de ulike aktørene innenfor kulturminneforvaltningen. Klima- og miljødepartementet har tatt initiativ til konsultasjoner om tilsvarende myndighetsoverføring til Sametinget i henhold til forskriften. Forskriften forutsettes å tre i kraft 1. januar 2020. Riksantikvaren skal fortsatt være fredningsmyndighet og ha oppgaver som har sammenheng med denne myndigheten for å ivareta nasjonal kulturminnepolitikk. Direktoratet skal videreutvikle funksjonen som rådgivende og utøvende faginstans og skal utarbeide retningslinjer, rutiner, digitale fagsystemer med videre som skal sikre lik forvaltningspraksis i fylkeskommunene. Riksantikvarens rolle som direktorat og premissleverandør for kulturminneforvaltningen skal styrkes.

Felles for oppgavene som skal overføres til fylkeskommunene er at Riksantikvaren vil beholde det nasjonale ansvaret, det vil si ha ansvar for fagpolitikk og strategier og være rådgiver for fylkeskommunene. Riksantikvaren skal fortsatt ha det overordnede ansvaret for tilskuddspostene og tilskuddsforvaltningen på områder som blir berørt av oppgaveoverføringen på kulturminnefeltet. Fylkeskommunen vil foreta en foreløpig vurdering og prioritering av innkommet søknadsmasse. På dette grunnlaget vil Riksantikvaren fordele rammer til fylkeskommunen, som deretter prioriterer tildeling etter søknad.

Overføring av oppgavene med tilhørende ressurser på kulturminneområdet vil iverksettes gradvis. Eksempelvis vil forvaltningen av den statlige eiendomsporteføljen føre med seg store og omfattende rehabiliteringsprosjekter. Tilsvarende utfordringer vil gjelde fartøyvern og middelalderbyene. Oppfølging av slike saker krever en særskilt kompetanse som mange fylkeskommuner ikke besitter i dag. Flere fylkeskommuner

melder at de ikke kan håndtere slike saker uten bistand fra Riksantikvaren. I en overgangsperiode vil Riksantikvaren måtte bistå inntil de respektive fylkeskommunene har tilstrekkelig kompetanse. En overføring av Riksantikvarens ressurser må derfor tas over en lengre periode – fra 2020 til 2022. Det tas sikte på at ressurser tilsvarende ti årsverk overføres til rammetilskuddet til fylkeskommunene i perioden 2020–2022: to årsverk i 2020, fire årsverk i 2021 og fire årsverk i 2022.

7.1.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sekretariat for Regionalt nordområdeforum

Det skal etableres et sekretariat for Regionalt nordområdeforum i Vadsø. Regionalt nordområdeforumet ble etablert for å bedre dialogen mellom nasjonalt og regionalt nivå om spørsmål som er særlig relevante for utviklingen i nord, og å styrke arbeidet med å videreutvikle den nasjonale og regionale nordområdepolitikken. Forumets faste medlemmer er politisk ledelse i Utenriksdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet, politisk ledelse i Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner og politisk ledelse på Sametinget.

Departementene er i dialog med fylkeskommunene og Sametinget om innretningen av og organisering av sekretariatet. Nærmere omtale av etableringen kommer i statsbudsjettet for 2020.

Tilskuddsordning til kvensk språk og kultur

Forvaltningen av kap. 567, post 73 Tilskudd til kvensk språk og kultur skal overføres fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til nye Troms og Finnmark fylkeskommune fra 1. januar 2020. Formålet med tilskuddordningen er å bidra til å revitalisere kvensk språk og til å fremme kvensk/norskfinsk kultur. Posten er på i underkant av 10 mill. kroner i 2019.

Over tilskuddsposten er det gitt tilskudd til drift av kvenske språksentre og den kvenske avisen Ruijan Kaiku, i tillegg til ulike prosjekter etter søknad. Departementet har brukt mellom 0,2 og 0,3 årsverk på å administrere tilskuddordningen.

Departementet vil utarbeide en forskrift for tilskuddsordningen. Forskriften vil bli sendt på høring til relevante institusjoner og organisasjoner.

Troms og Finnmark er kjerneområder for kvensk språk og kvensk/norskfinsk kultur, og

begge fylkeskommunene har i dag satsinger på kvensk språk og kultur. I tillegg ligger alle relevante kvenske institusjoner og språksentre allerede i disse områdene. Flyttingen av forvaltningen av tilskuddsmidlene til den nye fylkeskommunen vil bidra til en helhetlig og koordinert satsing på kvensk språk og kvensk/norskfinsk kultur.

Tilskudd til utbygging av bredbånd

Stortinget har sluttet seg til at forvaltningen av tilskuddsordningen til utbygging av bredbånd overføres fra Nkom til fylkeskommunene fra 1. januar 2020.

Gjennom tilskuddsordningen gir det offentlige bidrag til utbygging av bredbånd i områder som ikke får et tilstrekkelig godt tilbud på grunn av manglende grunnlag for kommersielle investeringer. Ansvaret for ordningen er overført fra Samferdselsdepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Ordningen forvaltes i dag av Nkom. Det er bevilget i underkant av 200 mill. kroner til ordningen i 2019. Regjeringen foreslår i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2019 å øke bevilgningen med 50 mill. kroner.

Når forvaltningen av tilskuddsordningen overføres til fylkeskommunene fra 1. januar 2020, vil midlene fordeles til fylkeskommunene etter en fordelingsnøkkel fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i samråd med Nkom. Fordelingsnøkkelens vil bli basert på blant annet deknings situasjonen i det enkelte fylket. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil i samråd med Nkom fastsette vilkår for bruk av midlene. Nkom vil videreføre en aktiv, faglig veiledningsrolle for bruk av midlene, blant annet når det gjelder spørsmål om statsstøtteregulering og om regler om tredjepartstilgang.

7.1.6 Næringspolitiske virkemidler under Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kulturdepartementet

Styrking av fylkeskommunene som næringspolitisk aktør

Fylkeskommunene får fra 1. januar 2020 oppdragsgiveransvaret overfor Siva og Innovasjon Norge for de næringsrettede ordningene Næringshageprogrammet og Inkubatorprogrammet (Siva) og ordningene Mentorprogram, Bedriftsnettverk, samt deler av Etablerertilskuddet (Innovasjon Norge). I dag ligger oppdragsgiveransvaret i hovedsak i